

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 23/2010

Μεταξύ:

ADEL INTERGRATED COMMUNICATIONS S.A
(under the trade name «ADEL SAATCHI & SAATCHI»)
Αιτούντων

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτήτρια:

ADEL INTERGRATED COMMUNICATIONS S.A.
(under the trade name «ADEL SAATCHI & SAATCHI»)

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αλεξία Κουντουρή, Δικηγόρο
2. Σπύρο Μπένο, Δικηγόρο
3. Μαρία Βαρουτά, Εκπρόσωπο αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Χρίστο Τριανταφυλλίδη, Δικηγόρο
2. Νίκη Κλεάνθους, Δικηγόρο
3. Δέσπω Καλλή, Λογιστικό Λειτουργό
4. Φίλιππο Πάτσαλο, Διοικητικό Λειτουργό
5. Λοΐζο Ιωάννου, Κλάδο Προφορών

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 25 Ιουνίου, 2010

ΑΠΟΦΑΣΗ

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή η εταιρεία ADEL INTERGRATED COMMUNICATIONS S.A με την εμπορική επωνυμία «ADEL SAATCHI & SAATCHI», (στο εξής οι «Αιτητές»), στρέφεται κατά της απόφασης του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (στο εξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αριθμό 57/2008 που αφορά «*την πρόσληψη Διαφημιστικού Οίκου για την περίοδο 2009-2012*» σε άλλο προσφοροδότη.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο πιο πάνω Διαγωνισμός προκηρύχθηκε το Δεκέμβριο 2008. Ακολουθήθηκε η κλειστή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

2. Σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού αυτός διακρινόταν στα ακόλουθα δύο στάδια:

(α) Στάδιο προεπιλογής: Πρόσκληση υποβολής Αιτήσεων Συμμετοχής από Υποψήφιους.

(β) Στάδιο Ανάθεσης: Πρόσκληση προεπιλεγέντων Οικονομικών Φορέων για υποβολή προσφοράς.

3. Η Επιτροπή Προσφορών με απόφαση της ημερομηνίας 23.7.09 και αφού ολοκληρώθηκε το πρώτο στάδιο του Διαγωνισμού, κάλεσε 5 Οικονομικούς Φορείς, ανάμεσα στους οποίους και οι Αιτητές, να υποβάλουν προσφορά μέχρι την 5.10.09 για το δεύτερο στάδιο του Διαγωνισμού.

4. Την 7.1.10, η Επιτροπή Προσφορών ενέκρινε την εισήγηση της συσταθείσας Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία είχε υποβληθεί με την έκθεση της ημερομηνίας

27.11.09, να ανοιχθούν οι υποφάκελοι των οικονομικών προσφορών των δύο προσφοροδοτών που έλαβαν τελικό βαθμό αξιολόγησης μεγαλύτερο του 70%, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου 9.1.5 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού.

5. Η Επιτροπή Προσφορών σε συνεδρία της ημερομηνίας 2.2.10, αφού μελέτησε την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερομηνίας 28.1.10 αναφορικά με τις οικονομικές προσφορές, αποφάσισε να αναθέσει τη σύμβαση στην Κοινοπραξία McCann Erickson Διαφημιστική Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία και Καραμέλα Ανώνυμη Διαφημιστική Εταιρεία (στο εξής «επιτυχούσα») έναντι του ποσού €2.698.600 + Φ.Π.Α.

6. Στις 11.2.10 η Αναθέτουσα Αρχή απέστειλε σε όλους τους προσφοροδότες ενημερωτικές επιστολές αναφορικά με το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού.

7. Οι Αιτητές με επιστολή τους ημερομηνίας 12.2.10 ενημέρωσαν την Αναθέτουσα Αρχή για την πρόθεσή τους να καταχωρήσουν Ιεραρχική Προσφυγή.

8. Την 17.2.10 σε συνεδρία της η Επιτροπή Προσφορών αφού επανεξέτασε το θέμα, επικύρωσε την απόφαση της ημερομηνίας 2.2.10.

9. Οι Αιτητές καταχώρησαν στις 4.3.10 την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή καθώς επίσης και Αίτηση για λήψη προσωρινού μέτρου με το οποίο να αναστέλλεται η διαδικασία ανάθεσης και υπογραφής της υπό εξέταση σύμβασης. Το εν λόγω προσωρινό μέτρο εκδόθηκε στις 4.3.10 και στις 8.3.10 η ισχύς του παρατάθηκε μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης στην παρούσα ιεραρχική προσφυγή.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Οι Αιτητές κατά την ενώπιον μας ακροαματική διαδικασία προέβαλαν τους ακόλουθους δύο λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης:

1. Η προσφορά της επιτυχούσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή

Οι Αιτητές επεσήμαναν ότι όπως καταγράφεται στα έγγραφα του διαγωνισμού, ο προϋπολογισμός του υπό εξέταση έργου ήταν €8.750.000. Η τιμή που έδωσαν οι Αιτητές ήταν €6.570.950, ενώ η προσφερόμενη από την επιτυχούσα τιμή ήταν €2.698.600. Η διαφορά δηλαδή στην τιμή των δύο είναι πάρα πολύ μεγάλη, με την τιμή των Αιτητών να βρίσκεται πιο κοντά στον προϋπολογισμό του έργου και με την τιμή της επιτυχούσας να είναι κατά 69% χαμηλότερη από το εκτιμημένο κόστος της σύμβασης.

Η θέση των Αιτητών είναι ότι η οικονομική προσφορά της επιτυχούσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή και εκτός πραγματικότητας, τόσο συνολικά όσο και συγκεκριμένα τα Μέρη I και II του Διαγωνισμού.

Ειδικότερα, υπέδειξαν ότι το γεγονός της πολύ χαμηλής τιμής της προσφοράς της επιτυχούσας διαπίστωσε και η Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία αφού έλαβε υπόψη τις απαιτήσεις και την περιπλοκότητα της σύμβασης, καθώς και τον μεγάλο αριθμό ατόμων που θα απασχολήσει η Επιτυχούσα στην ομάδα έργου, έκρινε ότι η τιμή της παρουσιάζει μεγάλη απόκλιση από την εκτίμηση της Αναθέτουσας Αρχής. Παράλληλα τόνισε ότι σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης στην επιτυχούσα η Αναθέτουσα Αρχή θα απαιτήσει την πλήρη υλοποίηση της σύμβασης δεδομένου ότι πρόκειται για ουσιώδεις όρους της σύμβασης. Ενόψει τούτου η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγήθηκε όπως τεθούν γραπτώς οι παρατηρήσεις της και ζητηθούν διευκρινίσεις και επεξηγήσεις από την επιτυχούσα.

Οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι ενώ η Επιτροπή Αξιολόγησης επεσήμανε τα πιο πάνω, η Επιτροπή Προσφορών προχώρησε με την κατακύρωση του διαγωνισμού στην επιτυχούσα χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε έρευνα και χωρίς να ασχοληθεί με το θέμα της υπερβολικά χαμηλής τιμής, σε συνάρτηση βεβαίως με το ζητούμενο, που είναι η ικανότητα εκτέλεσης του έργου. Η Επιτροπή Προσφορών φαίνεται να ασχολήθηκε για πρώτη φορά με το θέμα μετά την αποστολή εκ μέρους των Αιτητών της ειδοποίησης για καταχώρηση ιεραρχικής προσφυγής.

2. Η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών είναι λανθασμένη και ανατιολόγητη

Πέραν αυτού, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών ήταν λανθασμένη και ανατιολόγητη. Αναφερόμενοι σε επιμέρους κριτήρια που τέθηκαν από τους όρους του Διαγωνισμού, ισχυρίστηκαν ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η βαθμολογία που δόθηκε στην προσφορά της επιτυχούσας δεν αντικατοπτρίζει τα σχόλια της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Για τους δύο πιο πάνω λόγους οι Αιτητές εισηγήθηκαν ότι η προσφυγή τους πρέπει να επιτύχει.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε τις θέσεις των Αιτητών αναφέροντας τα ακόλουθα:

1. Η προσφορά της επιτυχούσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή

Όσον αφορά στη συνολική οικονομική προσφορά, η Αναθέτουσα Αρχή υπέδειξε ότι η απόφαση της Επιτροπής Προσφορών ημερομηνίας 17.2.2010 δεν βασίστηκε στην αποσπασματική αναφορά της παραγράφου 2.3 των εγγράφων του διαγωνισμού που αναφέρεται στον προϋπολογισμό της σύμβασης αλλά έλαβε υπόψη, ως όφειλε, τα έγγραφα του διαγωνισμού στο σύνολο τους καθώς και την ίδια την τεχνική πρόταση. Δηλαδή κατά πόσο η τεχνική πρόταση της επιτυχούσας είναι δυνατό να υλοποιηθεί με βάση την προσφερόμενη τιμή. Αφού συνυπολογίστηκαν όλα τα δεδομένα η προσφορά δεν κρίθηκε ασυνήθιστα χαμηλή, προσέγγιση η οποία σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή είναι ορθή, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 61 του Ν.12(Ι)/2006 και ειδικότερα τα σημεία 61(1)(β) και (γ) τα οποία προνοούν τα ακόλουθα:

«61.(1) Εάν, για δεδομένη σύμβαση, προσφορά φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της, η αναθέτουσα αρχή, πριν να απορρίψει την προσφορά αυτή, ζητά γραπτώς τις διευκρινίσεις εκείνες για τη σύνθεση της

προσφοράς που τυχόν κρίνει σκόπιμες. Οι διευκρινίσεις αυτές δύναται να αφορούν ιδιαίτερα-

- (α) .....*
- (β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή/και τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την εκτέλεση του έργου, την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών*
- (γ) την πρωτοτυπία του έργου, των προμηθειών ή των υπηρεσιών που προτείνει ο προσφέρων...»*

Όπως ανέφερε η Αναθέτουσα Αρχή, στο πρακτικό απόφασης της Επιτροπής Προσφορών ημερομηνίας 17.2.2010, φαίνεται ότι η Επιτροπή εξέτασε και αιτιολόγησε τη θέση της να μην χαρακτηρίσει ασυνήθιστα χαμηλή την προσφορά της επιτυχούσας λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω.

Σε σχέση με τη μηνιαία αμοιβή η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι οι υπολογισμοί μισθών που παραθέτουν οι Αιτητές δεν ανταποκρίνονται στα πραγματικά δεδομένα της σύμβασης, καθότι, αφενός υποθέτουν ότι και τα 29 άτομα της ομάδας έργου θα απασχολούνται ολόκληρο έτος εξ' ολοκλήρου μόνο με τη συγκεκριμένη σύμβαση και αφετέρου υποθέτουν ότι οι αμοιβές των εν λόγω εμπειρογνομόνων ενσωματώνονται και στο Μέρος II της Οικονομικής Προσφοράς της επιτυχούσας με αποτέλεσμα να μετρούν διπλά.

Ειδικότερα αναφέρθηκε σε συγκεκριμένες δαπάνες οι οποίες περιλαμβάνονται στην προσφορά της επιτυχούσας και θα είναι μειωμένες κάποιες επειδή δεν προϋποθέτουν εκ νέου γυρίσματα ή εκ νέου φωτογραφήσεις και άλλες επειδή αφορούν κατά κύριο λόγο ανθρώπινη εργασία και δεν υπάρχουν σημαντικό κόστος σε αναλώσιμα. Ως εκ τούτου η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι οι Αιτητές απέτυχαν να στοιχειοθετήσουν σε σχέση με το Μέρος I - Μηνιαία Αμοιβή της Οικονομικής Προσφοράς την άποψη τους ότι η τιμή της επιτυχούσας Κοινοπραξίας είναι ασυνήθιστα χαμηλή με βάση την προσφορά της και ότι όπως αναφέρουν είναι «εκτός πραγματικότητας».

Τέλος, σε σχέση με το μέρος II, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε και πάλι στο πρακτικό της Επιτροπής Προσφορών ημερομηνίας 17.2.2010, στο οποίο καταγράφεται η ορθή

προσέγγιση στην αξιολόγηση εξόδων που επηρεάζονται από τον αστάθμητο τρόπο εκτίμησης της καλλιτεχνικής/δημιουργικής εργασίας και πνευματικού έργου καθώς και από το περιεχόμενο των τηλεοπτικών σποτ και των έντυπων διαφημίσεων. Επεσήμανε ότι η εν λόγω προσέγγιση της Επιτροπής Προσφορών αιτιολογείται από τα αναφερόμενα στην παράγραφο (ν) των πρακτικών ημερομηνίας 17.2.2010 όπου καταγράφονται δεδομένα που καταδεικνύουν ότι η προσφορά της επιτυχούσας είναι μέσα στα πλαίσια τιμών που έχουν ληφθεί σε προηγούμενο διαγωνισμό.

2. Λανθασμένη και ανατιολόγητη η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι η βαθμολογία που δόθηκε στην επιτυχούσα είναι ανατιολόγητη και δεν αντικατοπτρίζει τα σχόλια της Επιτροπής Αξιολόγησης, οι εκπρόσωποι της Αναθέτουσας Αρχής υποστήριξαν ότι έγιναν αποσπασματικές αναφορές και σχολιάστηκε μόνο μέρος από την τεκμηρίωση της βαθμολογίας της Επιτροπής. Αναφερόμενοι μεταξύ άλλων στα ολοκληρωμένα σχόλια της Επιτροπής Αξιολόγησης για το λογότυπο και το τηλεοπτικό σποτ, ισχυρίστηκαν ότι με την απομόνωση μέρους των σχολίων δεν δόθηκε η σωστή εικόνα αφού αγνοήθηκαν οι θετικές αναφορές της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Επομένως, το συμπέρασμα των Αιτητών ότι τα σχόλια της Επιτροπής δεν αντικατοπτρίζονται στην βαθμολογία είναι αυθαίρετο αφού δεν λαμβάνονται υπόψη όλες οι παράμετροι που λήφθηκαν υπόψη στη βαθμολογία των συγκεκριμένων κριτηρίων.

Συνοψίζοντας, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι παρά τη μεγάλη απόκλιση της τιμής της προσφοράς της επιτυχούσας, λόγω της φύσης του διαγωνισμού κρίθηκε ότι ο εν λόγω προσφοροδότης θα μπορούσε να ανταποκριθεί ποιοτικά στην εκτέλεση της σύμβασης και γι' αυτό δεν αποκλείστηκε.

Για τους πιο πάνω λόγους η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι η Ιεραρχική Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δύο πλευρών και μελετήσαμε ενδελεχώς τα σχετικά στοιχεία του Διοικητικού Φακέλου καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Αρχικά θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι οι δύο πλευρές προέβησαν σε εκτενείς αναφορές στα επιμέρους στοιχεία της προσφοράς της επιτυχούσας, τόσο της οικονομικής για τον πρώτο λόγο ακύρωσης, όσο και της τεχνικής για το δεύτερο λόγο. Αποφεύγουμε να αναφερθούμε σε κάθε σημείο των εκατέρωθεν θέσεων που αναπτύχθηκαν ενώπιον μας καθότι κρίνουμε ότι σε μεγάλο βαθμό αυτές αφορούσαν θέματα τεχνικής φύσης στα οποία σύμφωνα με πάγια νομολογία, δεν υπάρχει ουσιαστικά δυνατότητα παρέμβασης μας εκτός αν υπάρχει θέμα πλάνης, κάτι που δεν έχουμε διαπιστώσει στην παρούσα υπόθεση. Επισημαίνουμε ότι αυτό που καλούμαστε να εξετάσουμε είναι τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και όχι την ουσιαστική κρίση του συγκεκριμένου διοικητικού οργάνου. Όπως έχει λεχθεί στην υπόθεση **Καμηλάρης v. Δημοκρατίας** (1991) 4 Α.Α.Δ. 725:

«Η αναθεωρητική δικαιοδοσία, όπως έχει επανειλημμένα τονισθεί, (Βλ. μεταξύ άλλων, Georghiadis v. Republic (1982) 3 C.L.R. 659) έχει το ίδιο αντικείμενο σε σχέση με κάθε μορφή διοικητικής απόφασης τον έλεγχο της νομιμότητας της πράξης και όχι την ορθότητα της ουσιαστικής κρίσης του αρμόδιου διοικητικού οργάνου. Το αντικείμενο της αναθεώρησης δεν είναι η διαπίστωση της ορθότητας των εκατέρωθεν εκτιμήσεων αλλά η επάρκεια της έρευνας των καθ' ύλην αιτήσεων και το εύλογο της επίδικης απόφασης μέσα στο πλαίσιο των εξουσιών του Διευθυντή.»

Με δεδομένα τα πιο πάνω δεν θα μπορούσαμε να αποφανθούμε ως προς το αν η προσφορά της επιτυχούσας ήταν ασυνήθιστα χαμηλή, καθότι το ζήτημα αυτό προϋποθέτει κρίση επί θεμάτων τεχνικής φύσεως μέσω της αξιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της επιτυχούσας σε συνάρτηση με τη δυνατότητα της να υλοποιήσει ικανοποιητικά το αντικείμενο της σύμβασης με βάση το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς της. Όπως συναφώς αναφέρεται στις υποθέσεις C-147/06 και C-148/06 ενώπιον του ΔΕΚ:

«Η έννοια της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δεν θεμελιώνεται αορίστως· αντιθέτως, καθορίζεται με αναφορά στη σύμβαση δημοσίων έργων που πρόκειται

να ανατεθεί και σε σχέση με το προς εκτέλεση έργο. Επομένως, συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά ακαθόριστης, a priori ανακριβούς, αλλά προβλέψιμης έννοιας σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες της αγοράς.»

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο υπό εξέταση διαγωνισμός έχει ιδιαιτερότητες τις οποίες δεν μπορούμε να παραβλέψουμε. Όπως έχει τονίσει η Αναθέτουσα Αρχή οι αστάθμητοι παράγοντες είναι πάρα πολλοί με αποτέλεσμα η αποτίμηση του κόστους του έργου να καθίσταται δύσκολη. Με δεδομένο λοιπόν ότι κριτήριο κατακύρωσης είναι η πιο συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, το θέμα της τιμής δεν μπορεί να απομονωθεί από το τεχνικό μέρος της προσφοράς και επομένως το εύρος της απόκλισης από την προϋπολογιζόμενη δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει τον μόνο παράγοντα απόρριψης της προσφοράς της Επιτυχούσας. Τη θέση μας αυτή ενισχύει και το περιεχόμενο του άρθρου 59(1)(α) του Νόμου 12(Ι)/2006 το οποίο ορίζει ότι:

«(α) Όταν η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, διάφορα κριτήρια που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, όπως η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης,.....»

Αυτό λοιπόν που απομένει να εξετασθεί είναι αν οι ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής μέχρι και την απόφαση της να κατακυρώσει την προσφορά στην Επιτυχούσα ήταν οι προβλεπόμενες από τη σχετική νομοθεσία για την περίπτωση στην οποία η οικονομική προσφορά παρουσιάζει σημαντική απόκλιση από την εκτιμώμενη αξία του αντικειμένου του διαγωνισμού.

Το άρθρο 55 της Ευρωπαϊκής οδηγίας 18/2004/ΕΚ, το οποίο ενσωματώθηκε αυτούσιο στο Κυπριακό Δίκαιο ως άρθρο 61 του Ν.12(Ι)/2006 προνοεί τα ακόλουθα:

«61.(1) Εάν, για δεδομένη σύμβαση, προσφορά φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της, η αναθέτουσα αρχή, πριν να απορρίψει την προσφορά αυτή, ζητά γραπτώς τις διευκρινίσεις εκείνες για τη σύνθεση της προσφοράς που τυχόν κρίνει σκόπιμες. Οι διευκρινίσεις αυτές δύναται να αφορούν ιδιαίτερα:

- (α) Τον οικονομικό χαρακτήρα της μεθόδου δομικής κατασκευής, της μεθόδου κατασκευής των προϊόντων ή της παροχής των υπηρεσιών*
- (β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή/και τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την εκτέλεση του έργου, την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών*
- (γ) την πρωτοτυπία του έργου, των προμηθειών ή των υπηρεσιών που προτείνει ο προσφέρων*
- (δ) την τήρηση των διατάξεων περί προστασίας της εργασίας και των συνθηκών εργασίας που ισχύουν στον τόπο εκτέλεσης της σύμβασης*
- (ε) την ενδεχομένη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα.*

(2) Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα, τη σύνθεση της προσφοράς βάσει των παρασχεθέντων δικαιολογητικών.»

Όπως τονίστηκε σε αριθμό αποφάσεων του ΔΕΚ, το πιο πάνω άρθρο θεσπίστηκε για να διασφαλιστεί η προστασία των προσφοροδοτών από τον αυθαίρετο αποκλεισμό τους από τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς να τους δοθεί πρώτα το δικαίωμα να δικαιολογήσουν το ύψος της προσφερόμενης τιμής τους (υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini και Mantovani αντίστοιχα.)

Επισημαίνουμε ότι το δικαίωμα ακρόασης και η αντίστοιχη υποχρέωση στη διοίκηση όπως κατοχυρώνεται από τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και κωδικοποιείται στο άρθρο 43 του Νόμου 158(Ι)/1999, ανακύπτει όταν ενδεχομένως πρόκειται να ακολουθήσει δυσμενής απόφαση για το διοικούμενο. Στην παρούσα υπόθεση όμως, η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά δεν απορρίφθηκε αλλά έγινε αποδεχτή. Επομένως, η αναζήτηση των διευκρινίσεων που προνοεί το άρθρο 61, παύει να συνιστά υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής. Ως εκ τούτου απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός των Αιτητών.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό για έλλειψη δέουσας έρευνας παρατηρούμε ότι η Επιτροπή Προσφορών μελέτησε το θέμα της χαμηλής τιμής της επιτυχούσας διεξοδικά στη συνεδρία της ημερομηνίας 17.2.10. Δεδομένου ότι δεν κρίθηκε ως ασυνήθιστα χαμηλή η προσφορά της επιτυχούσας κρίνουμε ως επαρκή την έρευνα που διενεργήθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή. Πέραν αυτού, διαπιστώνουμε ότι πράγματι η συνεδρία αυτή πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά την αποστολή ειδοποίησης καταχώρισης ιεραρχικής προσφυγής από τους Αιτητές. Όμως, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης γιατί αυτό θα ισοδυναμούσε με κατάργηση των προνοιών του άρθρου 56(3) του Ν.101/2003. Επομένως απορρίπτουμε και αυτόν τον ισχυρισμό των Αιτητών.

Τέλος, απορρίπτουμε και τον ισχυρισμό των Αιτητών για έλλειψη αιτιολογίας και αναντιστοιχία των σχολίων της Επιτροπής Αξιολόγησης και της βαθμολόγησης της προσφοράς της επιτυχούσας την οποία κρίνουμε με βάση τα ενώπιον μας στοιχεία πλήρως αιτιολογημένη.

Ενόψει όλων των πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.